

ТУРКМЕНИСТАН

РАЗПОЛОЖЕНИЕ

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

- Разположен в Централна Азия, Туркменистан се простира на 488 100 km² , като граничи на север с Казахстан и Узбекистан, на изток с Афганистан, на юг с Иран, и на запад с Каспийско море. Почти 80 % от територията на страната е покрита от пустинята Каракум.
- Климатът на Туркменистан е сух, субтропически с малко валежи през годината. Зимите са кратки и сухи с най-много валежи от януари до май. Най-много валежи падат в планинската верига Копет Даг. Туркменският бряг около Каспийско море е дълъг 1 768 km. Каспийско море е безотточен воден басейн и няма достъп до Световния океан.
- Население. По данни от 2010 г. - 6 300 000 души. Гъстота на населението - 12,9 д. на км², от които 50,9 % градско население.
- БВП на глава от населението (2012) - US\$ 5 587
- Парична единица - туркменистански манат. US\$ 1 = 2,85 TMT; 1 TMT = US\$ 0,35
- Часова зона: + 5 UTC

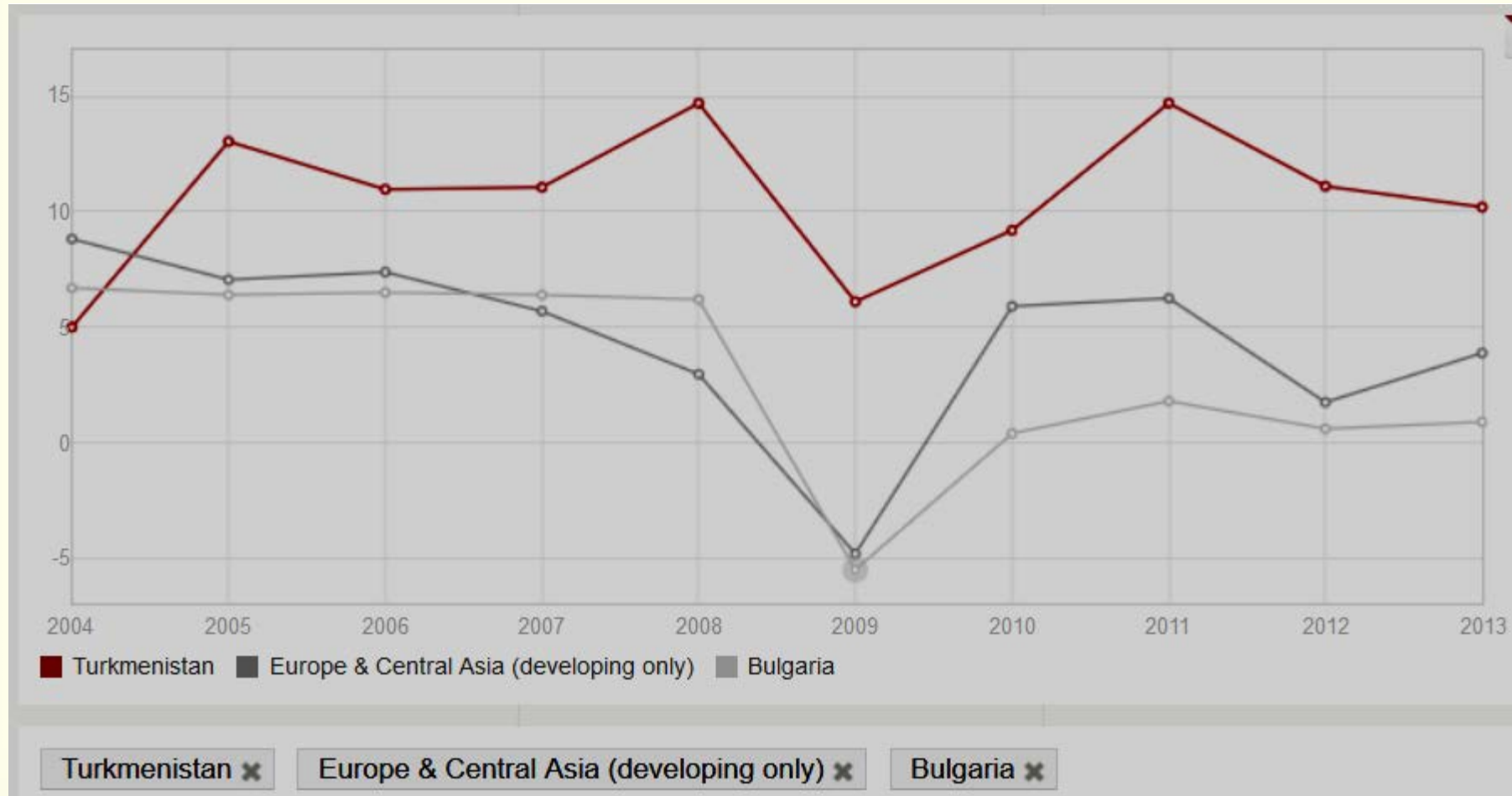
ИКОНОМИЧЕСКИ ОБЗОР

- С растеж от 11% на годишна база от 2007 г насам, Туркменистан е една от най-бързо разрастващите се икономики в света.
- Икономиката на Туркменистан е доминирана от хидрокарбоните, които заедно със свързаните с тях преработки на газ и нефт, съставляват над 50% от БВП на страната. Залежите на природен газ в Туркменистан го нареждат на четвърто място в света по запаси. Земеделието, доминирано от напоявани памукови и пшенични полета, към днешна дата съставлява едва 10% от БВП - по-малко от половината от дела му към 1990 г.
- Стратегическата цел на страната, очертана в *Националната програма за социо-икономическо развитие 2011-2030 г.* е диверсифициране на икономиката. В нея са включени четири водещи принципа: високи нива на растеж, макроикономическа стабилност, развиване на частния сектор и подобряване на жизнените стандарти.

Икономически обзор

ЧАСТЕН СЕКТОР

- За осъществяване на желаната реформа и изграждане на стабилен частен сектор, управлението на Туркменистан предвижда поетапна приватизация, за която вече е в ход приватизацията на държавни предприятия с под 100 служители/работници. Предстои приватизация на средно големи предприятия в периода 2014-2016 г., както и на големи предприятия в областта на строителството, транспорта, комуникациите и банковото дело от 2017 г. нататък.
- Към настоящия момент частния сектор формира около 55% от БВП на страната. Планът е към 2020 г. този дял да нарастне до 70 % от БВП.

ПРИОРИТЕТНИ ОТРАСЛИ ЗА РАЗВИТИЕ

- Нефтохимическа и друга химическа промишленост
- Текстилна промишленост
- Селско стопанство
- Строителство на сгради и съоръжения
- Транспортна инфраструктура
- Телекомуникации
- Туризм

НЕФТОХИМИЧЕСКА ПРОМИШЛЕННОСТ

- Уникалните суровинни предпоставки на Туркменистан са определили изграждането и развитието на мащабен топло-енергиен комплекс, който се явява приоритетен отрасъл на промишлеността на страната. Към настоящия момент на него се пада половината от обема на производството на средните и големите промишлени предприятия. В състава на топло-енергийния комплекс влизат производството на електроенергия, добива на природен газ и нефт и нефтопреобладаващите отрасли. в сектора протича интензивна модернизация.
- Газодобивната промишленост е приоритетна сфера в топло-енергийния комплекс на страната и в тази връзка основна цел на стратегията за развитие на нефто-газовия комплекс на Туркменистан до 2030 г. се явява повишаването на добивите на природен газ до 250 милиарда куб.м./година и на нефт - до 110 милиона тона/година, което ще доведе до извеждането на страната на челни позиции в световен план.

НЕФТОХИМИЧЕСКА ПРОМИШЛЕННОСТ

- Осъществени са два широкомащабни международни проекта за газови тръбопроводи с цел излизане на туркменистанските продукти на международните пазари. Това са тръбопровода Туркменистан-Узбекистан-Казахстан-Китай, въведен в експлоатация през декември 2009 г. и газопроводът по направление Иран: Довлетатабад-Серахс-Хангеран, работещ от януари 2010 г.
- Благодарение на значителни инвестиции, заводът за преработка на нефтопродукти в Туркменбаши към момента е напълно модернизирани и произвежда над 40 вида нефтохимични продукти, които се реализират предимно на външни пазари.
- В бъдеще приоритетни за отрасъла ще бъдат - откриването и експлоатирането на нови находища на нефт и природен газ както в туркменистанската част на Каспийско море, така и на сушата; развитие на инфраструктура за пренос на нефт и природен газ и развитие на нефт и газ преработката.

ДРУГА ХИМИЧЕСКА ПРОМИШЛЕНОСТ

- Туркменистан притежава големи възможности за развитие на химическата и нефтохимическата промишленост. В тази връзка на различен етап на развитие са проекти за строеж на предприятия за производство на карбамидни торове, калиев сулфат, калиев хлорид, сода каустик, хлор, сярна киселина, амониев сулфат.
- Усвояването на минералните ресурси в областта Гарабогаз определя стартиращия проект за строителството на завод за производство на карбамид с капацитет 1,1 милиона тона/година. През месец май 2014 г. е сключен договор за консултантска услуга и технически надзор на проекта с Литовски консорциум.
- В Балкански вилает започва изграждането на газохимичен комплекс за производство на полиетилен (386 хил. т / година) и полипропилен (81 хил. т / година). Проекта ще се осъществи със съдействието на корейски и японски компании.

ТЕКСТИЛНА ПРОМИШЛЕНОСТ

- В Туркменистан е създадена и функционира оборудвана със съвременни технологии експортно ориентирана текстилна промишленост.
- Създадени са съвместни предприятия с партъори от чужбина.
- Предвижда се изграждането на текстилни комплекси в Марийския, Дашогузкия и Лебапския велаёт с оглед политиката за осигуряване на работни места по области с цел избягване задълбочаване на урбанизацията.
- В Туркменистан са създадени благоприятни предпоставки за чужди инвестиции в строителството на предприятия за производство на различни видове памучен текстил.

СТРОИТЕЛСТВО

- В днешно време се отделя голямо внимание на развитието на строителството, включително и на производството на строителни материали.
- Темповете на строителство са изключително високи, в съответствие с цялостната програма за развитие на страната. Към момента в процес на реализация са проекти на стойност US\$ 35 милиарда. Строят се жилищни и обществени сгради, предприятия, съоръжения, обекти на пътната инфраструктура и много други.
- Предвид наличните суровини за производство на различни строителни материали, приоритет на държавата е строителство на предприятия за производство на такива. Планирано е изграждането на завод за производство на каменна вата в Балканския вилает, където за суровина ще бъде ползвана базалтова скала. Досега топлоизолационните материали, които се влагат в строителството, са изцяло от внос.

ТРАНСПОРТНА И ДРУГА ИНФРАСТРУКТУРА

- В съвременен Туркменистан се отдава голямо значение на развитието на транспортно-комуникационните системи (ж.п., автомобилни пътища, морски и речни пристанища), като най-важни отрасли на инфраструктурата, обезпечаваци устойчиво развитие на цялата икономика
- Туркменистан широко развива железопътния транспорт, като дължината на ж.п. линиите към момента е около 3100 км. Привлекателността на ж.п. транспорта се обуславя от това, че повече от 80% от всички внос-износ и транзитни товари се превозват чрез ж.п.
- Интензивно се развива и въздушния транспорт. Международни летища има в Ашхабад и Туркменбаши. С летище разполага и големият областен град Мари
- Морският транспорт не е пренебрегнат. Инвестира се в закупуване на танкери и обновяване на материално-техническата база на пристанищата. През април 2014 г. официално бе обявено, че турския "Чалък холдинг" ще бъде основен изпълнител на мащабния проект за ново международно пристанище в Туркменбаши. Проектът е на стойност близо US\$ 2 млрд.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ

- В Туркменистан активно се развива телекомуникационната инфраструктура. Обновяват се стари, изграждат се нови цифрови автоматични телефонни станции, разширява се мрежата на международните канали, увеличава се броя на абонатите.
- Изградена е Транс Азиатско-Европейска оптична връзка, дължината на която на туркменистанска територия е 1400 км.
- Достъпът до интернет се осигурява от държавното дружество "Туркментелеком", което работи по разширяване мрежата и подобряване качеството на услугата.
- Създаденото през 2004 г. като дъщерно дружество на "Туркментелеком", "Алтън Асър" с търговско наименование TMCELL и през 2013 г. преобразувано в закрито акционерно дружество, осигурява мобилните телефонни връзки в страната. По данни на Световната банка към 2012 г. 73,2 души от всеки 100 жители на страната са били абонати на мобилни услуги. Като част от развитието и модернизацията на мобилните връзки в страната, предстои да бъдат въведени нови базови станции, които се захранват със слънчеви панели. Пилотните станции, "Green site" на китайската компания Huawei ще бъдат разположени в пустинята Каракум.

ТУРИЗЪМ

- Създаването на стабилно направление за отдих и туризъм в курорта Аваза (в близост до Туркменбаши) е едно от приоритетните направления на социално-икономическата политика на страната.
- Туркменистан разполага с добра природна даденост - красиви съвременни градове, мек климат, пясъчна плажна ивица, редица исторически забележителности, предпоставки за миерални бани и калолечение.
- Амбицията на държавата е курорт от световен мащаб да бъде издигнат на 16 километрова плажна ивица. В тази връзка протича интензивно строителство на хотелски комплекси и съпътстваща инфраструктура.
- Определена е "Национално-туристическа зона Аваза", в която се осигуряват допълнителни предимства за чуждите инвеститори.

ТУРИЗЪМ

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!